

Nr 276.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående viss ändring i planen för om- och tillbyggnad av residensbyggnaden i Östersund; given Stockholms slott den 25 april 1930.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Th. Borell.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 april 1930.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Departementschefen, statsrådet Borell anför:

I statsverkspropositionen till 1929 års riksdag (sjätte huvudtiteln, punkten 43) gjorde Kungl. Maj:t framställning om anvisande av medel för om- och tillbyggnad av residensbyggnaden i Östersund. Byggnadsföretaget var avsett att utföras i enlighet med ett av byggnadsstyrelsen i skrivelse den 13 september 1928 framlagt förslag, för vars närmare innebörd redogörelse lämnades i nämnda statsverksproposition. Förslaget avsåg huvudsakligen att medelst tillbyggnader å husets gavlar förena huvudbyggnaden med två på östra sidan belägna flyglar, varjämte tillbyggnaderna skulle framdragas, så

Bihang till riksdagens protokoll 1930. 1 saml. 239 häft. (Nr 276.)

att de bildade flyglar å huvudbyggnadens västra sida. Tillbyggnaderna skulle indragas fyra meter från tomtgränsen. De östra flyglarna äro däremot belägna invid tomtgränsen.

För genomförande av förslaget beräknade byggnadsstyrelsen en kostnad av sammanlagt 330,000 kronor. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anvisade riksdagen till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1929/1930 ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor, varefter Kungl. Maj:t genom beslut den 3 maj 1929 bemyndigade byggnadsstyrelsen att låta utföra de beslutade arbetena samt ställde de anvisade medlen till styrelsens förfogande efter ingången av innevarande budgetår. Med bifall till Kungl. Maj:ts i innevarande års statsverksproposition (sjätte huvudtiteln, punkten 51) framställda förslag har riksdagen anvisat såsom extra reservationsanslag återstående, för byggnadsföretaget erforderligt belopp av 230,000 kronor.

I skrivelse den 10 april 1930 har *byggnadsstyrelsen* gjort framställning, åsyftande tillbyggnadernas utförande på sådant sätt, att de utdroges ända till tomtgränserna i stället för att såsom flyglar utbyggas åt väster. Styrelsen anför härom:

Sedan byggnadsstyrelsen efter mottagande av Kungl. Maj:ts bemyndigande att utföra ifrågakvarande om- och tillbyggnadsarbeten uppdragit åt tjänstgörande arkitekten hos styrelsen Gustav Holmdahl att utarbeta fullständigt ritningsförslag, har Holmdahl till styrelsen överlämnat i februari 1930 upprättade entreprenadritningar jämte arbetsbeskrivning. Då emellertid Holmdahls förslag, vilket utarbetats i samråd med länsstyrelsen, icke oväsentligt avviker från de tidigare skissritningarna, anser sig byggnadsstyrelsen, innan styrelsen igångsätter byggnadsföretaget, böra underställa de färdigställda ritningarna Kungl. Maj:ts prövning.

Det nya förslaget skiljer sig från det tidigare huvudsakligen i följande avseenden. Under det att det tidigare förslaget avsåg tillbyggnader på gavlarna, innefattande ej blott huvudbyggnadens sammanbyggande med de befintliga östra flyglarna utan även utbyggande av två flyglar åt väster, därvid hela tillbyggnaden å vardera gaveln tänkts indragen 4 meter från tomtgränsen, har nu Holmdahl, efter av honom företagen ytterligare utredning, föreslagit, att det erforderliga lokaltillskottet lämpligare borde erhållas genom att utdraga tillbyggnaderna ända till tomtgränserna i stället för att vidtaga utbyggnader åt väster.

I det tidigare förslaget hade tillbyggnaderna för vinnande av ökad brandsäkerhet och gynnsammare belysningsförhållanden vid de smala sidogatorna icke utdragits ända till tomtgränserna. Att tillbyggnaderna nu utsträckas till gränslinjerna finner styrelsen visserligen alltjämt få anses innebära en nackdel, vilken dock måste anses uppvägas av fördelen av att de västra utbyggnaderna slopas. Därvid är att märka att, utom rummen i de redan i tomtgränserna liggande flygelbyggnaderna, ytterligare blott två rum i vardera tillbyggnadens båda våningsplan komma att hava fönster, som endast vetta åt de smala sidogatorna. Med hänsyn till att den södra av de båda tidigare tilltänkta västra utbyggnaderna skulle komma att verka skymmande för huvudbyggnadens västra fasad, ävensom att enligt Holmdahls förslag en större del av tomten lämnats obebyggd till fördel för framtida utvidgningsbehov, och då slutligen sistnämnda förslag även ur rent arkitektonisk synpunkt måste anses förmånligare, synas övervägande skäl tala för den sålunda föreslagna förändringen i tillbyggnadsfrågans lösning.

Förändringen i fråga medför icke någon minskning i utrymmet och ej heller någon större ändring i disponerandet av de tillgängliga utrymmena. Det är endast att märka, att landshövdingens boställsvåning, som i det tidigare förslaget erhöll utvidgning i den norra tillbyggnaden, nu skulle utvidgas genom tillbyggnaden i den södra delen, vilket haft till följd, att den tidigare planerade nya huvudtrappan till landshövdingens boställsvåning kunnat slopas och att alltså den nu befintliga trappan alltjämt kan användas.

Kostnaderna för genomförandet av det ändrade förslaget ställa sig icke högre än de tidigare beräknade kostnaderna.

I detta sammanhang erinrar byggnadsstyrelsen, att styrelsen i förut nämnda skrivelse den 13 september 1928 uttalat, att för arbetenas bedrivande under innevarande budgetår skulle erfordras ett belopp av 150,000 kronor. Då emellertid endast 100,000 kronor anvisats, hade styrelsen omlagt arbetsplanen så tillvida, att arbetet skulle igångsättas först under våren 1930, så snart tjälen gått ur marken, och bedrivs så, att detsamma kunde avslutas till den 1 oktober 1931.

Vidare meddelar styrelsen, att styrelsen tidigare utgått ifrån, att på grund av ombyggnaden icke skulle behöva förhyras vare sig bostad åt landshövdingen eller lokaler för länsstyrelsen, utan att ombyggnadsarbetet genom successiva omflyttningar inom byggnaden skulle kunna verkställas i ett flertal etapper. Den nu verkställda närmare utredningen hade emellertid givit vid handen, att arbetet skulle kunna på ett rationellare sätt bedrivs, om landshövdingens våning kunde under ombyggnaden disponeras av länsstyrelsen. Härigenom skulle antalet omflyttningar kunna nedbringas och arbetet inom länsstyrelsen mera ostört pågå under den påfrestande ombyggnadstiden. Dylig förhyrning skulle erfordras under ett år, räknat från den 1 oktober 1930, och kostnaden hade beräknats till 6,000 kronor, vilket belopp syntes kunna bestridas av det anvisade byggnadsanslaget. Styrelsen förhandlade med statens järnvägars änke- och pupillkassa om förhyrning av lämplig bostad för landshövdingen under nämnda tid i en kassan tillhörig fastighet i Östersund.

I anslutning till det anförda hemställer byggnadsstyrelsen om bemyndigande att låta utföra ifrågavarande om- och tillbyggnad av residensbyggnaden i Östersund enligt de av styrelsen nu framlagda ritningarna.

Länsstyrelsen har i avgivet yttrande förklarat sig anse det nu föreliggande, av Holmdahl efter samråd med länsstyrelsen utarbetade ritningsförslaget vara för ändamålet lämpligt.

Mot det av byggnadsstyrelsen nu framlagda ritningsförslaget synes mig någon vägande invändning icke kunna göras. Visserligen medför utdragandet av tillbyggnaderna till tomgränserna vissa nackdelar, men dessa torde, såsom byggnadsstyrelsen anfört, uppvägas av de fördelar, som vinnas genom slopande av de planerade utbyggnaderna av två flyglar åt väster. Då kostnaderna för det ändrade förslagets genomförande beräknas hålla sig inom ramen av redan anvisade medel, vill jag alltså tillstyrka, att detta förslag kommer till utförande.

Departements-
chefen.

Kostnaden för den förhyrning av bostad åt landshövdingen under ombyggnadstiden, som befunnits erforderlig för ett rationellt bedrivande av arbetet, torde, såsom byggnadsstyrelsen ifrågasatt, få bestridas av de för byggnadsföretaget anvisade medlen.

Med hänsyn till att det föreliggande nya ritningsförslaget innebär väsentliga ändringar i förhållande till det förslag, som legat till grund för riksdagens beslut, synes ärendet böra underställas riksdagens prövning.

På grund av vad sålunda anförts och under framhållande, att ärendet synes jämlikt § 54 riksdagsordningen kunna, utan hinder av att den för propositioners avlämnande till riksdagen i allmänhet stadgade tiden gått till ända, föreläggas riksdagen, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att om- och tillbyggnad av residensbyggnaden i Östersund må utföras i huvudsaklig överensstämmelse med förenämnda, av arkitekten G. Holmdahl i februari 1930 upprättade förslag.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Waldemar Wiens.